

Sygn. akt I CSK 141/22

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z wniosku K. J.
z udziałem H. D. J.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 kwietnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 24 marca 2020 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od K. J. na rzecz H.**
D. J. 2700 zł (dwa tysiące siedemset
złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zagwarantował, że skarga kasacyjna, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych

orzeczeń, będzie realizować funkcje publicznoprawne. Nie w każdej sprawie, nawet takiej, w której prawomocne orzeczenie, zostało wydane w warunkach błędu w subsumpcji, czy też wyniku wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. W przeciwnym, bowiem, razie Sąd Najwyższy stałby się, wbrew obowiązującym przepisom, sądem trzeciej instancji, a nie jest, przecież, jego zadaniem dokonywanie korekty ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy też wykładni prawa, w każdej indywidualnej sprawie.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy K. J. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 24 marca 2020 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżący wskazał na przesłankę z art. 398⁹ §1 pkt. 4 k.p.c. W jego ocenie zaprezentowana Sądowi Najwyższemu skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, gdyż Sąd II instancji dopuścił się „podwójnego rażącego błędu przy stosowaniu prawa materialnego dotyczącego rozumienia istoty samoistnego współposiadania prowadzącego do nabycia współwłasności nieruchomości w drodze zasiedzenia (naruszenie art. 336 k.c. w zw. z art. 172 § 1 i 2 k.c.) oraz oczywiście błędnej wykładni tych przepisów przez przyjęcie poglądu, że „współposiadanie nieruchomości przez wnioskodawcę bez zgody jej właściciela, czyli Gminy, nie może spowodować, że jego posiadanie nabierze charakteru samoistnego”. W dalszej kolejności skarżący stwierdził, że rekomendowana Sądowi Najwyższemu skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona „z racji dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy rażącego błędu przez nierozpoznanie zarzutu apelacyjnego, pominięcia części materiału dowodowego (378 § 1 k.p.c.) i w konsekwencji bezpodstawnym pominięciu części materiału dowodowego potwierdzającego samoistny charakter posiadania wnioskodawcy”.

Skarżący na okoliczność wykazania przesłanki oczywistej zasadności zaprezentował zwięzły wywód prawny, którym wytknął Sądowi Okręgowemu w G., błędną kwalifikację prawną odnośnie do formy posiadania wnioskodawcy w przedmiotowej sprawie, gdyż jego zdaniem w rachubę wchodziło w istocie posiadanie właścicielskie, a nie posiadanie zależne, co zdaniem skarżącego stanowiło oczywistą obrazę art. 336 k.c. w zw. z art. 172 § 1 i 2 k.c. Następnie wytknął Sądowi II instancji, iż ten uznał, że „w sytuacji, w której użytkownikiem

wieczystym, a później właścicielem nieruchomości jest jeden z małżonków, a drugi z nich współposiadaczem samoistnym, dotychczasowy charakter jego współposiadania zmienia się w posiadanie zależne przez sam fakt orzeczenia rozwodu, mimo że do orzeczenia rozwodu doszło dla pozorów, a sposób korzystania i władania z tej nieruchomości przez tego współposiadacza nie uległ zmianie (naruszenie 339 k.c. w zw. z art. 172 § 2 k.c. i w zw. z art. art. 336 k.c. przez błędne zastosowanie tych przepisów)". W dalszej kolejności skarżący zarzucił Sądowi Okręgowemu, iż ten naruszył art. 278 § 1 k.p.c. i „pomiął istotny zarzut apelacji, stwierdzając - wbrew faktom, że „Sąd Rejonowy odniósł się do całego zebranego materiału dowodowego”, a w efekcie nie odniósł się do tego materiału dowodowego. Uchybienie to miało, w ocenie skarżącego, znaczenie dla wyniku sprawy, gdyż „gdyby Sąd Okręgowy uwzględnił pominięty materiał dowodowy, to przyjąłby, iż to wnioskodawca z własnych środków w zasadniczej części finansował budowę i wykończenie domu, co potwierdza jego animus samoistnego współposiadania”.

Mając okoliczności wyszczególnione powyżej na względzie wskazać w pierwszej kolejności należy, że przesłanka oczywiście uzasadnionej skargi kasacyjnej jest związana przede wszystkim z interesem prywatnym skarżącego. Wchodzi w rachubę wówczas, kiedy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo w sytuacji, kiedy podniesione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zarzuty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka zaskarżenia. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne w sposób niewątpliwy. Nadto, zważywszy na konstrukcję skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, nie są dopuszczalne zarzuty dotyczące oceny dowodów, przy czym Sąd Najwyższy związany jest również ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji zaprezentowany w skardze kasacyjnej wywód prawny, na okoliczność wykazania przesłanki oczywiście zasadności, nie może sprowadzać się do polemiki z ustaleniami stanu faktycznego

poczynionymi przed sądem II instancji. Niedopuszczalne jest zatem formułowanie argumentów na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej przez wyrażenie dezaprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, sformułowane przez skarżącego wbrew zakazowi konfrontowania przez Sąd Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami nie prowadzi ostatecznie do wniosku o oczywistej zasadności skargi. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej może wynikać tylko z oczywistych błędów sądu, spowodowanych rażącym naruszeniem zasad wykładni lub stosowania prawa, poprzez w szczególności: zastosowanie nieistniejącego przepisu, niezastosowanie przepisu istniejącego, oczywisty błąd w subsumpcji, czy też wydanie niewykonalnego orzeczenia. W przedmiotowej sprawie skarżący nie wykazał, natomiast, że objęte jego skargą kasacyjną orzeczenie Sądu Okręgowego w G. jest rażąco sprzeczne z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, czy to odnośnie do reguł wykładni, czy też błędów w subsumpcji. Wbrew twierdzeniem skarżącego Sąd II instancji szczegółowo wyjaśnił jakie przesłanki zaważyły na tym, iż w przedmiotowej sprawie nie doszło do zasiedzenia nieruchomości. Podstawą oddalenia wniosku a następnie apelacji było ustalenie, że wnioskodawca był posiadaczem zależnym nieruchomości i w toku postępowania nie wykazał, aby zakres jego posiadania zmienił się na posiadanie samoistne, nie zaś pogląd, że „współposiadanie nieruchomości bez zgody będącej jej właścicielem Gminy, nie może spowodować, że posiadanie nabierze charakteru samoistnego” bądź też ustalenie, że charakter jego współposiadania zmienił się w posiadanie zależne przez sam fakt orzeczenia rozvodu. Do wniosku o oczywistej zasadności skargi nie prowadzi również, oparty na ocenie dowodów, podniesiony przez skarżącego zarzut, iż Sąd Okręgowy w G. oparł się jedynie na części materiału dowodowego.

Z powyższego względu brak jest podstaw do stwierdzenia, że w niniejszej sprawie przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. została w sposób właściwy dowiedziona. Sąd Najwyższy nie dopatrył się również okoliczności, które determinowałyby nieważność postępowania, którą to przesłankę Sąd ten bierze pod uwagę z urzędu.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.) oraz zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265 z późn. zm.) obciążyć wnioskodawcę kosztami postępowania kasacyjnego.